

Kunnanhallitus

Aika 02.02.2026 klo 17:00 - 18:52

Paikka Virastotalo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 9	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 10	Ajankohtaiset ja tulevat asiat	4
§ 11	Talousarvion toteutuminen ja tilinpäätösennuste 2025	5
§ 12	Lomautukset vuonna 2026	6
§ 13	Järjestöavustusten haku ja myöntökriteerit	8
§ 14	Kaavin kunnan kiinteistöstrategia	10
§ 15	Kaavin kunnan hankintaohje	13
§ 16	Hyvän hallintotavan ja johtamisen sekä sisäisen valvonnan ohjeen hyväksyminen	14
§ 17	Oikaisuvaatimus valtiovarainministeriön päätöksestä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026	16
§ 18	Lausunto Pohjois-Savon hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalvelujen uudistukseen	19
§ 19	Kunnanhallituksen edustajan nimeäminen yhteistyöryhmään	22
§ 20	Valtuustoaloite Kaskenhiihto -ladun palauttamisesta Kaavin kunnan hoidettavaksi	24
§ 21	Vanhus- ja vammaisneuvoston aloite asiointiliikenteen laajentamisesta	26
§ 22	Tiedoksiannot ja muut ajankohtaiset asiat	27

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Tiilikainen Hilkka	puheenjohtaja	
	Räsänen Ari	varapuheenjohtaja	
	Heikkinen Elvi	jäsen	
	Pasanen Jenni	jäsen	
	Ruokolainen Tomi	jäsen	pöytäkirjantarkastaja
	Tirkkonen Jukka	jäsen	pöytäkirjantarkastaja
	Viljamaa-Dirks Satu	jäsen	
	Voutilainen Marko	valtuuston puheenjohtaja	
	Nykänen Arto	valtuuston 1. varapuheenjohtaja	
	Pitkänen Pasi	valtuuston 2. varapuheenjohtaja	saapui klo 18.12 §:n 26 kohdalla
	Korhonen Harri	esittelijä	
	Pulkka Juho	pöytäkirjanpitäjä	
	Miettinen Harri	asiantuntija	paikalla klo 17.02-17.26 §:n 10 kohdalla

Allekirjoitukset

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Käsitellyt asiat

9 - 22

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kaavin kunnan verkkosivuilla www.kaavi.fi

Kokouksen järjestäytyminen

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 9

Valmistelu

Kuntalaki § 103:

Toimielin on päätösvaltainen, kun vähintään puolet eli neljä toimielimen jäsentä on läsnä.

Toimielimen jäsen ilmoittaa esteellisyytensä ja sen perusteen kokouksen järjestäytymisessä ja ennen asian käsittelyä.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Todetaan esteellisyydet.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tomi Ruokolainen ja Jukka Tirkkonen.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Ajankohtaiset ja tulevat asiat

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 10

Valmistelu

Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Kunnanjohtaja sekä kunnanhallituksen jäsenet tiedottavat kunnanhallitusta ajankohtaisista ja tulevista asioista.

Ajankohtaiset asiat:

- ViaDia
- PKS / Palokki-asia
- Kuntajohdon erikoistumiskoulutus / KUJOOOK
- Kuntastrategia 2025 – 2029
- Palvelukeskus
- Kevään kokousaikataulut

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee asiat tiedokseen.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan.

Asiakohdan aikana kuultiin Harri Miettistä ViaDialta klo 17.02-17.26.

Jukka Tirkkonen oli poissa kokouksesta klo 17.32-17.58.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Talousarvion toteutuminen ja tilinpäätösennuste 2025

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 11
43/02.02.2025

Valmistelija

Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Talouden toteutumisen seuranta on jatkuvaa ja toimielimille (kunnanhallitus ja lautakunnat) tuodaan säännöllisesti tiedoksi viimeisin talouden toteumaraportti. Tällä hetkellä kirjanpito valmistelee tilinpäätöstä 2025.

Talouden toteutuminen esityslistan julkaisuhetkellä.

	TA 2025	TA2025 muutettu	Toteuma 1-12 kk
Tuotot	2 155 950	1 970 950	1 826 789
Kulut	7 679 760	7 894 760	7 790 502
Verot	6 286 000	6 286 000	6 326 037
VOS	- 408 538	- 408 538	- 388 105
Tulos	- 468 338	- 833 338	- 873 901

Talouden osalta tilinpäätös tulee pitkälti noudattelemaan toteumaa 1 – 12 kk / 2025.

Vaikutusten arviointi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi talouden toteutumisen 1 - 12 kk / 2025 ja esittää sitä edelleen tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet

valtuusto

Oheisaineisto

Talousarviovertailu 1 - 12 kk 2025
Tuloslaskelma 1 - 12 kk 2025

Lomautukset vuonna 2026

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 12
63/02.02.00/2025

Valmistelija

Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Kaavin kunnan taloustilanne ei osoita merkittävää paranemista. Tämän hetkisen arvion mukaan tilinpäätöksessä 2025 on taseeseen kertynyt kattamatonta alijäämää noin 1,0 milj. €, joka tulee kuntalain mukaan olla katettu vuoden 2029 loppuun mennessä.

Valtuusto on päätöksellään 8.12.2025 § 75 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2029. Hyväksytty talousarvion sisältää mm. henkilöstön lomautuksen kahden viikon ajaksi tai muun vastaavan säästön henkilöstökuluista. Kunnanhallitus on kokouksessaan 12.1.2026 § 5 hyväksynyt talousarvion täytäntöönpano ohjeen talousarvion 2026 toimeenpanoksi.

Yhteistyöryhmä on kokouksessaan 16.1.2026 käynyt läpi käytännön järjestelyihin liittyviä asiakokonaisuuksia. Henkilöstölle on välitetty tietoa mm. intran kautta sekä toimipaikkakohtaisissa palavereissa.

Henkilöstön osalta lomautukset pyritään pitämään kesän 2026 loppuun mennessä. Kunnanjohtajan ja toimialajohtajien lomautukset on rytmitetty pidettäväksi niin, että tekninen johtaja olisi lomautettuna viikoilla 8-10, kunnanjohtaja ja rehtori-sivistysjohtaja viikoilla 23-25 ja hallintojohtaja viikoilla 26-28.

Vaikutusten arviointi

Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta seitsemän: Kuntatalous on tasapainossa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää että
1) lomautukset pidetään pääsääntöisesti yhdessä 14 vuorokauden jaksossa kesän 2026 loppuun mennessä,
2) toimialajohtajat tekevät lomautuspäätökset hallintosäännön 88 §:n mukaisesti
3) kunnanjohtajan sekä toimialajohtajien lomautuspäätöksen tekeminen delegoidaan kunnanhallituksen puheenjohtajalle.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan.

Pasi Pitkänen saapui paikalle tämän asiakohdan aikana klo 18.12.

Kaavin kunta		Pöytäkirja	2/2026	7
Kunnanhallitus	§ 12	02.02.2026		
Toimenpiteet ja otteet	kunnanhallituksen puheenjohtaja toimialajohtajat			

Järjestöavustusten haku ja myöntökriteerit

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 13
12/02.05.01.00/2026

Valmistelija

Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304
Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Vuoden 2026 talousarviossa kunnanhallituksen kustannuspaikalla ja toimivallassa on 15 000 €:n määrärahavaraus yhdistysten, järjestöjen yms. avustuksiin.

Voimassa olevan hallintosäännön 32 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa perintövarojen käytöstä. Kaavin kunnalla on kaksi merkittävää perintöä, Matti Tolppasen ja Lahja Oljakan perintövarat.

Matti Tolppasen perintövaroja käytetään vanhusten, vammaisten ja mielenterveyskuntoutujien ennalta ehkäisevään toimintaan, jolla ylläpidetään ja tuetaan asiakkaiden toimintakykyä ja kotona selviytymistä. Lahja Oljakan perintövaroja käytetään vanhuksille ja vammaisille järjestettävään viriketoimintaan sekä muuhun ennaltaehkäisevään toimintaan.

Kunnanhallitus 24.11.2025 § 177 päätti että perintövarojen käyttö vuonna 2026 on noin 60 000 €. Eläkeläisten kuntosaliedun vuosikustannus on noin 30 000 €, palveluliikenteen noin 20 000 € ja avustuksiin kohdistuu noin 10 000 €.

Samaan aikaan on haettavissa sekä yleisavustukset kunnanhallituksen määrärahasta että perintövaroista myöntökriteerien mukaisesti. Toimintaperiaate noudattelee vuoden 2025 hakumenettelyä ja -kriteerejä.

Hakuaika, myöntöperusteet sekä sähköinen hakulomake julkaistaan Kaavin kunnan kotisivuilla. Avustusten hakemisesta tiedotetaan myös Koillis-Savo Lehdessä sekä sosiaalisessa mediassa. Lisäksi tietoa pyritään jakamaan kaikille kaavilaisille järjestöille ja yhdistyksille.

Vaikutusten arviointi

Päätös tukee kunnan ydinarvoa ”Olemme toiminnassamme avoimia ja läpinäkyviä”

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy liitteen mukaiset avustusten myöntökriteerit ja julistaa avustukset haettavaksi 3.2.2025 - 27.2.2026 väliseksi ajaksi.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan.

Kaavin kunta

Pöytäkirja

2/2026

9

Kunnanhallitus

§ 13

02.02.2026

Toimenpiteet ja otteet järjestöt

Liitteet

Liite 1 Avustusten myöntökriteerit 2026

Kaavin kunta	Pöytäkirja	2/2026	10
Tekninen ja ympäristölautakunta § 42	29.10.2025		
Tekninen ja ympäristölautakunta § 52	10.12.2025		
Kunnanhallitus § 14	02.02.2026		

Kaavin kunnan kiinteistöstrategia

Tekninen ja ympäristölautakunta 29.10.2025 § 42

Valmistelija Markus Hartikainen, tekninen johtaja, puh. 044 753 0287

Kaavin kunnan ja Sweco Finland Oy:n yhteistyössä laatimassa Kaavin kunnan kiinteistöstrategiassa on tarkasteltu kunnan rakennuskannan nykytilaa, tulevaisuuden käyttöä ja kehittämistarpeita kokonaisuutena. Strategian tavoitteena on varmistaa, että kunnan kiinteistöt tukevat tehokkaasti kunnan ydintoimintoja ja strategisia linjauksia pitkällä aikavälillä.

Strategiassa on esitetty:

- Rakennuskannan nykytila-analyysi (mm. virastotalo, palvelukeskus, paloasema, nuorisotalo, kirjasto ja vanha koulurakennus)
- Kuntoarvioihin perustuvat PTS- ja korjaustarpeet
- Rakennusten tekniset nykyarvot ja korjausvelka
- Kiinteistöjen salkutus kahteen vaihtoehtoiseen malliin, joissa määritetään pidettävät, kehitettävät, luovutettavat ja purettavat rakennukset
- Jatkotoimenpide-ehdotus, jossa esitetään investointi- ja toimenpideohjelman sekä luopumissuunnitelman laatiminen.

Strategiassa korostetaan energiatehokkuuden parantamista, rakennusten käytön tehostamista ja vajaakäytössä olevista kiinteistöistä luopumista hallitusti joko myymällä tai purkamalla.

Laadittu kiinteistöstrategia ohjaa Kaavin kunnan kiinteistöihin kohdistuvia investointeja ja kehittämistoimia. Strategiaa päivitetään tarvittaessa ja tarkastellaan vähintään valtuustokausittain, jotta se pysyy linjassa kunnan strategisten tavoitteiden ja muuttuvan toimintaympäristön kanssa.

Vaikutusten arviointi Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta kuusi: Kaavilla on puoleensavetävä brändi

Esittelijä Tekninen johtaja

Päätösehdotus Tekninen ja ympäristölautakunta merkitsee laaditun Kaavin kunnan kiinteistöstrategian tiedokseen.

Päätös Palautetaan asia uudelleen valmisteluun.

Toimenpiteet ja otteet kunnanhallitus
valtuusto

Tekninen ja ympäristölautakunta § 42	29.10.2025
Tekninen ja ympäristölautakunta § 52	10.12.2025
Kunnanhallitus § 14	02.02.2026

Tekninen ja ympäristölautakunta 10.12.2025 § 52

Kiinteistöstrategiaa on tarkennettu ja muodostettu yksi salkkumalli kunnan tulevaisuuden strategiaa tukevaksi malliksi. Salkkumallin avulla laaditaan investointi- ja toimenpidesuunnitelma sekä tarvittaessa kehittämis- ja luopumissuunnitelmat tuleville taloussuunnitelmakausille.

Esittelijä Tekninen johtaja

Päätösehdotus Tekninen ja ympäristölautakunta hyväksyy kiinteistöstrategiassa esitetyn salkkumallin kunnan tulevaisuuden kiinteistöstrategiaa tukevaksi malliksi. Salkkumallin perusteella luodaan kunnan kiinteistöille investointi- ja toimenpidesuunnitelma sekä tarvittaessa kehittämis- ja luopumissuunnitelmat vuosille 2027-2031.

Päätös Päätösehdotuksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet kunnanhallitus

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 14
77/00.01.02/2025

Valmistelija Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Kaavin kunnan kiinteistöstrategiaa on valmisteltu useamman vuoden ajan. Luottamushenkilöitä on informoitu asian etenemisestä sekä edellisellä valtuustokaudella että nykyisellä valtuustokaudella.

Kiinteistöstrategiaa hyväksyttäessä on tärkeää huomioida, että strategiaa päivitetään tarvittaessa ja tarkastellaan vähintään valtuustokausittain, jotta se pysyy linjassa kunnan strategisten tavoitteiden ja erityisesti muuttuvan toimintaympäristön kanssa.

Vaikutusten arviointi Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta seitsemän: Kuntatalous on tasapainossa.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Tekninen ja ympäristölautakunta § 42	29.10.2025
Tekninen ja ympäristölautakunta § 52	10.12.2025
Kunnanhallitus § 14	02.02.2026

Päätösehdotus Kunnanhallitus hyväksyy laaditun kiinteistöstrategian ja esittää sitä valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös Päätösehdotuksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet valtuusto
Oheisaineisto Kaavin kiinteistöstrategia_esitys 4.12.2025

Kaavin kunnan hankintaohje

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 15
90/00.01.02/2025

Valmistelija

Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Hankintaohjeen tavoitteena on parantaa hankintatoiminnan laatua ja tehokkuutta sekä yhdenmukaistaa kunnan hankintaprosessia.

Hankintatoiminnan lähtökohtana on toimittajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu. Kunta toimii avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Hankintaohjeessa määrätään hankintaprosessin toteuttamisesta pienhankintojen ja kansallisten kynnysarvon ylittävien hankintojen osalta.

Hankintaohjetta on valmisteltu vuonna 2025 kunnanhallituksen asettaman työryhmän toimesta sekä viranhaltijatyönä.

Vaikutusten arviointi

Päätös tukee kuntastrategian ydinarvoa ”Olemme toiminnassamme avoimia ja läpinäkyviä”.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Kaavin kunnan hankintaohjeen, joka tulee voimaan 1.4.2026 alkaen ja samalla se kumoaa vanhan hankintaohjeen.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan sillä lisäyksellä, että rakennusurakoiden kilpailuttamiseen lisättiin kilpailuttaminen velvoittavana.

**Toimenpiteet ja otteet
Liitteet**

valtuusto

Liite 2 Ohje - Hankintaohje 2026

Hyvän hallintotavan ja johtamisen sekä sisäisen valvonnan ohjeen hyväksyminen

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 16
90/00.01.02/2025

Valmistelija

Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Hyvän hallinto- ja johtamistavan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen tarkoituksena on varmistaa ja edistää hyvää hallintoa ja johtamista sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön toteutusta.

Kaavin kunnassa on suoritettu riskien arviointityötä kunnanhallituksen 1.12.2014 hyväksytyjen menettelytapojen pohjalta. Riskien hallinnan ohjeistusta on ollut syytä päivittää.

Hyvä hallinto ja johtamistapa kuuluvat hallintolain oikeusperiaatteisiin ja ovat Kaavin kunnan toiminnan perusta. Niiden toteuttaminen on jokaisen viranhaltijan, esihenkilön, työntekijän ja luottamushenkilön vastuulla.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Sisäinen valvonta tarkoittaa menettelyjä ja toimintatapoja, joilla johto varmistaa toiminnan laillisuuden, tuloksellisuuden ja tavoitteiden saavuttamisen. Riskienhallinta on järjestelmällinen ja ennakoiva tapa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Riskienhallinta kuuluu kunnan normaaliin suunnitteluun, seurantaan ja päätöksentekoon. Sisäinen valvonta on keskeinen osa talouden ja toiminnan johtamista, jonka avulla arvioidaan tavoitteiden toteutumista, prosesseja ja niihin liittyviä riskejä.

Vaikutusten arviointi

-

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus pyytää tarkastuslautakunnalta lausunnon hyvän hallintotavan ja johtamisen sisäisen valvonnan ohjeeseen.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan sillä lisäyksellä, että kunnanhallitus valtuutti hallintojohtajan tekemään teknisiä korjauksia asiakirjaan ennen lausunnon pyytämistä tarkastuslautakunnalta.

Toimenpiteet ja otteet

tarkastuslautakunta

Liitteet

Liite Ohje - Hyvän hallintotavan ja johtamisen sekä sisäisen
3 valvonnan ohje

Oikaisuvaatimus valtiovarainministeriön päätöksestä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 17
8/02.05.01.01/2026

Valmistelija

Harri Korhonen, kunnanjohtaja, 044 493 8304

Valtiovarain ministeriö on tehnyt päätöksen kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta, veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta, kotikuntakorvauksista (tulot ja menot) sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta vuonna 2026 (VN/33429/2024). **Yhteensä Kaavin kunnan valtionosuudet vuonna 2026 ovat negatiiviset noin 1,022 milj. €.** Maksettavaa on siten 85 190 € / kuukausi.

Negatiivisia valtionosuuksia ovat kotikuntakorvausmenot (mm. 7 – 9 luokkien opetuksen järjestäminen kunnan ulkopuolella) sekä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus (mm. toisen asteen opetuksen järjestäminen).

Kotikuntakorvausmenot ovat suuruudeltaan 937 614 € ja kotikuntakorvaustulot vastaavasti 58 303 €.

Valtiovarain ministeriön päätöksen mukaan **Kaavin kunnan peruspalvelujen valtionosuus on siten negatiivinen - 84 660 €.** Tämä tarkoittaa käytännössä sitä että Kaavin kunta maksaa siitä että Kaavin kunta tuottaa kuntalaisille lain säätämiä peruspalveluja.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta totesi jo vuonna 2009 (PeVL 29/2009 vp, s.3), että negatiivisen valtionosuuden maksamiseen velvoittaminen soveltuu huonosti kuntien itsehallinnon peruseriaatteisiin sekä kuntien ja valtion välisiin taloudellisiin suhteisiin. Valiokunta näki, että jatkossa on syytä selvittää, voidaanko valtionosuusjärjestelmää kehittää niin, että negatiivisen valtionosuuden mahdollisuus suljetaan pois.

Ongelma on tunnistettu myös sote-uudistuksen rahoitukseen liittyvässä lainsäädännössä. Hallituksen esityksen 155/2022 mukaan ”valtiovarainministeriö seuraa **erityisesti** negatiivisen valtionosuuden kuntien talouden tilannetta ja edellytyksiä selviytyä peruspalvelujen rahoituksesta sekä arvioida mahdollisia valtionosuuden perusteisiin tarvittavia muutoksia”.

Hyvinvointialueiden käynnistyttyä vuoden 2023 alusta lukien Kaavin kunnan talouden kantokyky on ollut haasteellinen. Uudistuksen yhtenä lähtökohtana oli se, että kuntalaisten kokonaisveroaste ei saa kiristyä. Kaavin kunnassa kiinteistöveroprosentit ovat olleet jo useamman vuoden korkealla tasolla verrattuna valtakunnassa keskimäärin. Tuloveroprosenttia korotettiin vuodelle 2025. Tuloveroprosentti on kuluvana vuonna 9,90, joka on selkeästi yli valtakunnan keskimääräisen tuloveroprosentin. Myös kiinteistöveroprosentit ovat korkealla tasolla.

Hyvinvointialue uudistuksella pyrittiin myös vahvistamaan kuntien roolia kuntalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä. Peruspalvelujen negatiivinen valtionosuus kohdistuu juuri näihin vaikuttavuus tekijöihin. Lakisääteisten selkeästi määriteltyjen tehtävien, kuten varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, järjestäminen kyllä toteutuu, mutta etenkin hyvinvointiin ja terveyteen liittyviin tehtäviin resurssit eivät yksinkertaisesti riitä jotka kuuluvat myös kunnan tehtäviin.

Hyvinvointialue uudistuksen yhteydessä kunnilta siirtyi kustannuksia (sote- ja pela-kustannukset) sekä tuloja hyvinvointialueille. Esitettyjen perustelujen mukaan Kaavin siirtyvät sote- ja pela-kustannukset ovat siirtyviä tuloja suurempia, eli Kaavi hyötysi uudistuksesta, kun kustannuksia häviää taloudesta tuloja enemmän. Tätä hyötyä on rajattu muutosrajoittimella, joka on 60 % siirtyvien kustannusten ja tulojen erotuksesta. Ilman järjestelmänmuutoksen tasausta Kaavin kunnan taloudellinen asema paransi merkittävästi. Kaavin kunnan osalta muutosrajoitin ja järjestelmänmuutoksen tasaus aiheuttaa merkittävä heikennystä kunnan talouteen ilman että kunta voi näihin vaikuttaa.

Kaavin kunnassa on jo vuosia aiemmin ennakoitu valtionosuuksien väheneminen sekä hyvinvointialueen aloittamisen vaikutus ja tehty ennakkoluulottomia ja edistyksellisiä päätöksiä. 1.1.2023 lukien Kaavin kunnanorganisaatio uudistettiin vastamaan ns. uuden kunnan toimintaa. Kaavin kunnan peruskoulun ylempien luokkien opetus on siirretty jo vuosia sitten naapurikunnan (Tuusniemi) vastuulle.

Vuoden 2024 aikana laadittiin Kaavin kuntaan talouden tasapainottamisohjelma, johon sisältyy mm. omaisuuden myyntiä.

Vuoden 2025 alusta lukien työllisyyden hoidon vastuuta siirtyi entistä suuremmassa mittakaavassa kuntien vastuulle. Kaavin kunta kuuluu Kuopion seudun työllisyysalueeseen. Työllisyysalueen aiheuttamat **lisäkustannukset** kunnille esitettiin katettavan valtionosuuksilla. Kaavin kunnan osalta valtionosuudet jäivät tästäkin muutoksesta huolimatta negatiiviseksi vuonna 2025 eikä harkinnanvarainen valtionosuus (78 000 €) ratkaisevasti helpottanut taloustilannetta.

Vuonna 2026 Kaavin kunnan talouden tasapainottaminen jatkuu mm. merkittäväillä henkilöstösäästöillä. Määräaikaaisia työsuhteita ei jatketa ja koko kunnan henkilöstö lomautetaan kahden viikon ajaksi. Myös sote kiinteistöjen vuokratulot laskivat merkittävästi 1.1.2026 lukien, joihin kunnalla ei juurikaan ollut toimivaltaa.

Paljon on esille nostettu koko Suomen pitäminen asuttuna. Etenkin viime aikoina on Itä-Suomen asuttuna pitämistä pidetty kokonaisturvallisuuden näkökulmasta erittäin tärkeänä. Nyt tehdyillä valtionosuuspäätöksillä ei ainakaan edistetä tätä periaatetta.

Kaavin valtionosuuden kehitys ilman kotikuntakorvauksia:

Vuosi	Valtionosuus	Harkinnanvarainen VOS
TP 2022	n. 12,5 milj. €	
TP 2023	+ 275 000 € (sis. harkinnanvarainen 220 000 €)	

TP 2024	- 285 000 € (sis. harkinnanvarainen 250 000 €)
TA 2025	- 408 000 € + 78 000 €
TA 2026	- 85 000 €

Valtionosuuden negatiivisuus ei ole perustuslain vastainen niin kauan, kun kunnille jää taloudellista liikkumavaraa ja kunnat selviytyvät omilla tuloillaan palvelujen järjestämisestä. Tätä liikkumavaraa ei ole eikä kunnan tulorahoitus riitä tarvittavien (perus) palvelujen järjestämiseen.

Kaavin kunnan ulkoisista menoista katetaan yli 80 prosenttia verotulokertymällä.

Perustuslaki 1 § 2. mom:

Suomen valtiosääntö on vahvistettu tässä perustuslaissa. Valtiosääntö turvaa ihmisarvon loukkaamattomuuden ja yksilön vapauden ja oikeudet sekä edistää **oikeudenmukaisuutta** yhteiskunnassa.

Valtionosuuksia vuonna 2026:

- Manner-Suomessa keskimäärin 751 € / asukas
- Pohjois-Savossa keskimäärin 593 € / asukas
- korkein valtionosuus Pohjois-Savossa on 1 629 € / asukas
- pienin valtionosuus Pohjois-Savossa on – 49 € / asukas (Kaavi)

Tiedot koottu alue- ja kuntaministerin maakuntakierroksen yhteydessä marraskuussa 2025.

Oheismateriaalina:

Valtiovarainministeriön päätös VN/35064/2025.

Vaikutusten arviointi

Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta seitsemän: Kuntatalous on tasapainossa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus:

- 1) tekee valtiovarainministeriön päätöksestä VN /35064/2025 oikaisuvaatimuksen yllä selostusosassa olevalla perusteella
- 2) vaatii että valtiovarainministeriö selvittää että täyttyykö valtionosuus 2026 päätöksessä perustuslain edellyttämä oikeudenmukaisuus.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet

valtiovarainministeriö

Lausunto Pohjois-Savon hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalvelujen uudistukseen

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 18
64/00.01.02/2025

Valmistelija

Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Pohjois-Savon hyvinvointialue on pyytänyt 19.1.2026 lausuntoa kunnilta mielenterveys- ja päihdepalvelujen uudistamisesta R5. Lausuntoja uudistuksesta pyydetään 15.2.2026 mennessä.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on käynnissä palvelujärjestelmän kokonaisuudistus (Ahall 27.5.2024 § 185), joka koostuu viidestä kokonaisuudesta:

- R1. Vastaanottotoiminnan sekä alueellisen erikoissairaanhoidon ja aikuissosiaalityön uudistus (toimeenpanossa; Avalt 17.6.2024 § 47)
- R2. Osastohoidon, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden uudistus (toimeenpanossa; Avalt 17.6.2024 § 47)
- R3. Perhe- ja vammaispalveluiden uudistus (toimeenpanossa; Avalt 16.12.2024 § 80)
- R4. Erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalan uudistus (toimeenpanossa; Avalt 5.5.2025 § 29)
- R5. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistus (käynnistetty aluehallituksen päätöksellä 28.10.2024 § 336)

Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat läpileikkaavan kokonaisuuden, joka vaikuttaa laajasti hyvinvointialueen palvelutoimintaan. Ne kytkeytyvät terveydenhuollon palveluiden lisäksi muun muassa perhepalveluiden universaaleihin palveluihin, kasvatus- ja perheneuvontaan ja lastensuojeluun. Lisäksi palveluilla on keskeinen yhdyspinta kuntien sivistys- ja nuorisotoimen palveluihin, hyte-toimintaan sekä järjestöihin.

Uudistuksessa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelurakennetta aina lasten palveluista ikääntyvien palveluihin. Painopisteenä on johtamisen ja ohjauksen rakenteiden kehittäminen sekä palveluiden integroiminen, kattaen sekä erityis- että peruspalvelut sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palvelut. Tavoitteena on löytää kustannusvaikuttavia ja palveluiden kehittämistä edistäviä toimenpiteitä.

Mielenterveys ja päihdepalveluiden uudistuksen keskeinen sisältö aluehallituksen 19.1.2026 § 11 pöytäkirjaotteen mukaan.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistuksen taustalla ovat hyvinvointialueen uuden organisaatorakenteen integraatiomahdollisuuksien hyödyntäminen, talouden reunaehdot sekä henkilöstön saatavuus. Uudistuksessa kehitetään mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkaan palveluketjua painottaen ongelmien oikea-aikaista tunnistamista, varhaista tukea sekä hoidon käynnistämistä tarkoituksenmukaisella hoidon portaalla.

Uudistuksessa vahvistetaan erikoissairaanhoidon tukea perusterveydenhuoltoon, tehostetaan ja vahvistetaan peruspalveluiden henkilöstövoimavarojen käyttöä sekä vahvistetaan omaa palvelutuotantoa ostopalveluiden vähentämiseksi. Samalla uudistetaan organisaatio- ja johtamisrakenteita vastaamaan muuttuvia toimintamalleja ja parannetaan tilatehokkuutta lisäämällä palvelutuotannon ja hallinnon tilojen yhteiskäyttöä sekä tiivistämällä tuotannon tilankäyttöä.

Yhdistyvässä terveydenhuollon rakenteessa toimintakäytäntöjen suunnittelu ja toteutus tehdään tiiviissä yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa. Yhteistyötä vahvistetaan erityisesti ikääntyneiden palveluiden ja lastensuojelun toimijoiden kanssa, huomioiden muuttuvat palvelutarpeet ja väestörakenteen kehitys.

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi, joka muodostaa Pohjois-Savon mielenterveys- ja päihdepalvelut. Toiminta perustuu kolmen aluekeskuksen malliin, joissa aluekeskuksina toimivat Iisalmi, Kuopio ja Varkaus. Aluekeskukset tuottavat laajoja palveluja alueensa väestölle ja tukevat ympäröiviä toimipisteitä palvelutarpeen mukaisesti.

Päihdepalvelusäätiön tuottama päihdehoitotoiminta siirretään hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi sopimuskauden päättyessä loppuvuodesta 2026. Alueellinen päihdetyö tuotetaan jatkossa koko hyvinvointialueen laajuisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueen päihdepalveluista, ja päihdepsykiatrian poliklinikat toimivat Iisalmissa, Kuopiossa ja Varkaudessa. Päihdetyön osaamista tarjotaan alueellisesti, ja päihdekuntoutusta vahvistetaan osastokuntoutuksen alueellisella laajentamisella.

Kaavin kunnan lausunto:

Tausta-aineiston perusteella mielenterveysindeksi-arvo on koko maassa luokkaa 100, Pohjois-Savossa 150 ja Koillis-Savossa yli 200. Uudistuksesta saa käsityksen että palvelut keskittyvät entistä enemmän Pohjois-Savon kaupunkialueille, vaikka suhteellisesti tarvetta olisi erityisesti Pohjois-Savon reuna-alueille kuten Koillis-Savo.

Lähes kaikki esitetyt uudistukset pohjautuvat keskittämiseen. Uudistuksessa ei juurikaan esitetä toimintatapaa tai toimintamallia kaupunkialueiden ulkopuolelle. Esityksessä oleva liikkuvapalvelun sisältöä ei ole yksilöity riittävällä tarkkuudella.

Huolestuttavaa on myös että palvelun ostot tullaan lopettamaan järjestöiltä ja muilta alan toimijoilta. Ostopalvelujen luopumisen osalta vaikutustenarviointi on selkeästi puutteellinen.

Kaavin kunta		Pöytäkirja	2/2026	21
Kunnanhallitus	§ 18	02.02.2026		
Esittelijä	Kunnanjohtaja			
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa yllä selostusosassa olevan lausunnon ja on erityisen huolissaan palvelujen keskittämisestä sekä järjestötoiminnan jatkosta.			
Päätös	Päätösehdotuksen mukaan.			
Toimenpiteet ja otteet	Pohjois-Savon hyvinvointialue			
Liitteet	Liite 4 Lausuntopyyntö 19.1. - Pohjois-Savon hyvinvointialue - liite			

Kunnanhallitus

§ 141

29.09.2025

Kunnanhallitus

§ 19

02.02.2026

Kunnanhallituksen edustajan nimeäminen yhteistyöryhmään

Kunnanhallitus 29.09.2025 § 141

Valmistelija

Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Ennen hallintosääntömuutosta 1.6.2025 yhteistyöryhmä tunnettiin YT-toimikuntana. Yhteistyöryhmä on työnantajan ja henkilöstön virallinen yhteistoimintaelin, joka käsittelee kunnan sisäiseen toimintaan ja kunnan yhteistyötoimikuntaan tehtäviin kuuluvat henkilöstöä koskevat merkitykselliset asiat. Kunnan yhteistyöryhmä toimii kunnan työsuojelutoimikuntana.

Esittelijänä toimii hallintojohtaja ja hänen poissa tai estyneenä ollessaan kunnanjohtaja. Työsuojeluasioiden osalta esittelijänä toimii työsuojelupäällikkö.

Kaavin kunnan hallintosäännön 78 §:n mukaan kunnanhallitus nimeää yhden edustajan valtuustokaudeksi yhteistyöryhmään.

Vaikutusten arviointi

Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta viisi: Kunnan työntekijät kokevat tulevansa kuulluksi heidän työtä ja työhyvinvointia koskevissa asioissa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus nimeää yhden edustajan valtuustokaudeksi yhteistyöryhmään.

Päätös

Kunnanhallitus nimesi edustajakseen Ari Räsäsen.

Toimenpiteet ja otteet

asianomainen

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 19

46/00.00.01/2025

Valmistelija

Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Kunnanhallitus ei ole nimennyt varaedustajaa yhteistyöryhmään.

Kaavin kunta		Pöytäkirja	2/2026	23
Kunnanhallitus	§ 141	29.09.2025		
Kunnanhallitus	§ 19	02.02.2026		
Vaikutusten arviointi	Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta viisi: Kunnan työntekijät kokevat tulevansa kuulluksi heidän työtä ja työhyvinvointia koskevissa asioissa.			
Esittelijä	Kunnanjohtaja			
Päätösehdotus	Kunnanhallitus nimeää varaedustajan yhteistyöryhmään.			
Päätös	Kunnanhallitus nimesi yhteistyöryhmän varaedustajaksi Jukka Tirkkosen.			
Toimenpiteet ja otteet	valittu			

Valtuustoaloite Kaskenhiihto -ladun palauttamisesta Kaavin kunnan hoidettavaksi

Tekninen ja ympäristölautakunta 10.12.2025 § 55

Valmistelija	Markus Hartikainen, tekninen johtaja, puh. 044 753 0287 Valtuutettu Jorma Räsänen teki valtuustoaloitteen 10.11.2025 koskien Kaskenhiihto-laureittia. Aloitteessa esitetään, että Kaskenhiihto-latureitti palautetaan Kaavin kunnan hoidettavien latujen joukkoon. Aloitteessa ehdotetaan yhteistyömallia, jossa: - Kaavin kunta vastaisi latureitin ajamisesta kunnan Pisten Bully - latukoneella. - Mikkalan maalaistalo sitoutuisi maksamaan 100 euroa / ajokerta sekä huolehtimaan reitin raivauksesta ja tasoittamaan latupohja ajokuntoon lumen tultua. Aloite on hyvin tärkeä Mikkalan maalaistalon maatilamatkailuyritykselle ja sen tulevaisuudelle. Yrityksen mielestä tämä ns. retkeily-latureitti ei tuiskulla helposti umpeudu ja se on terveysliikuntahyödyn lisäksi selkeä vetovoimatekijä Kaaville muuttoa harkitseville.
Vaikutusten arviointi	Päätös tukee kuntastrategian mukaista ydinarvoa: Olemme toiminnassamme avoimia ja läpinäkyviä.
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Yrityksen sitoutuessa korvaamaan kunnalle latuajoista aiheutuvat kustannukset 100 € / ajokerta, latuajot toteutetaan vain kunnan käytettävissä olevan henkilöstöresurssin sallimissa puitteissa. Kaavin kunta ei muutoin ota Kaskenhiihto-latureitin ylläpitoa vastuulleen; tähän sisältyvät muun muassa reitin raivaus, latupohjan tasoitus lumen tultua sekä muut latureitin ylläpitotehtävät.
Päätös	Päätösehdotuksen mukaan.
Toimenpiteet ja otteet	aloitteentekijä kunnanhallitus valtuusto

Tekninen ja ympäristölautakunta § 54
Kunnanhallitus § 20

10.12.2025
02.02.2026

Valmistelija Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Asian valmistelu ja päätöksenteko teknisen ja ympäristölautakunnan 10.12.2025 § 55 käsittelyn mukaisesti.

Vaikutusten arviointi Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta kaksi: Kunnassa on puitteet kaikenikäisille kuntalaisille hyvinvointia tuottavalle yhdistystoiminnalle ja sen yhteistyölle.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus pitää valtuustoaloitteen käsittelyä asianmukaisena sekä riittävänä ja esittää sitä edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös Päätösehdotuksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet valtuusto

Liitteet
Liite 5 Valtuustoaloite 2025.11.10 - Kaskenhiihto-ladun palauttaminen hoidettavaksi

Vanhus- ja vammaisneuvoston aloite asiointiliikenteen laajentamisesta

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 21
167/00.01.02/2024

Valmistelija

Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokouksessaan 13.1.2026 esittänyt, että kunnan asiointiliikennettä laajennettaisiin toiselle päivälle (maanantai).

Vanhus- ja vammaisneuvostolle on tullut palautetta asiointiliikenteen laajentamisesta ja esitys, että asiointiliikennettä järjestettäisiin kahtena päivänä viikossa, myös maanantaisin. Perusteluina aloitteessaan vanhus- ja vammaisneuvosto esittää, että mm. että laboratorion aukioloaikoja on supistettu, laboratorio on avoinna vain maanantaisin ja keskiviikkoisin.

Vanhus- ja vammaisneuvosto esittääkin kunnanhallitukselle, että se selvittäisi mahdollisuutta asiointiliikenteen lisäämiseksi myös maanantaiksi edellä mainituilla perusteilla.

Vanhus- ja vammaisneuvoston aloite on kokonaisuudessaan tämän asiakohdan liitteenä.

Vaikutusten arviointi

Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta neljä: Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää kartoittaa asiointiliikenteen laajentamista maanantai päivälle sekä kustannusten että resurssien osalta.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet

Liitteet

Liite 6 Aloite asiointiliikenteen lisäämiseksi Kaavin kunnanhallitukselle 130126

Tiedoksiannot ja muut ajankohtaiset asiat

Kunnanhallitus 02.02.2026 § 22

Valmistelu

Lisätietona jaetaan:

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Kunnanjohtajan
päättöehdotus

Kunnanhallitus merkitsee asiat tietoonsa.

Päätös

Päättöehdotuksen mukaan.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet ja otteet

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 9, § 10, § 11, § 12, § 14, § 15, § 16, § 20, § 21, § 22

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä:

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 13, § 17, § 18, § 19**Muutoksenhakuohje koskee pykälä:****OIKAISUVAATIMUSOHJEET (kuntalaki § 134)**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Kaavin kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kaavin kunnanhallitus.

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: Rantatie 1, 73600 Kaavi

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kaavi.fi

Puhelinnumero: 044 753 0283

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9:00 – 15:00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kaavin kunnan kirjaamosta.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty